

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 11 (885)

Субота, 30 березня 1957 р.

Ціна 20 коп.

НА ГЕОЛОГІЧНОМУ факультеті до фестивалю готують виставку колекцій мінералів; у істориків добре налагоджена робота гуртків художньої самодіяльності; географи вирішили влаштувати для студентів і гостей веселі сюрпризи, а на філологічному факультеті успішно проходять курсові фестивальні вечори. Все це свідчить, що студенти університету охоплені діяльною підготовкою до великих молодіжних свят — фестивалів, які знаменують собою майже весь 1957 рік.

Піднесення творчих сил панує зараз серед молоді всієї нашої країни, серед молодих людей багатьох країн світу — всі готуються до шостого Всесвітнього фестивалю у Москві. Активна й ініціативна підготовка до фестивалю, перш за все до факультетських та університетського складає зараз одне з найактуальніших завдань всіх громадських організацій нашого вузу.

На жаль, поряд з хорошими вістями про успіхи студентів є й тривожні сигнали, які примушують задуматися, викликають сумнів у тому, що в цій справі університет виявить себе на високому рівні. «Що з того, що ми займемо перше місце в огляді?» — скептично запитують деякі студенти геологічного факультету. Відповідальні за підготовку фестивального вечора першого курсу фізмату тт. Гурджиян, Москаленко, Ємельяненко ставляться до дорученої справи, як до неприємного обов'язку. 21-го березня на репетиції університетського хору було всього 50 чоловік, замість 100, а учасники хореографічного ансамблю не завжди мають приміщення для занять.

Серед студентів університету нерідко знаходять виявлення якіс місницькі інтереси: дехто вважає, що до факультетського фестивалю готуватися треба, а університетський почекає. Так думають, мабуть, і комсомольські бюро радіофізичного, фізико-математичного, філологічного та історичного факультетів, студенти яких або зовсім не відвідують, або пропускають заняття університетських гуртків.

Ні! Не так слід підходити до справи, яка є справою честі всього університету. На районному, міському та обласному фестивалях студенти нашого вузу повинні зайняти одне з перших місць.

Громадські організації факультетів і університету, комсомольські бюро в першу чергу та всі комсомольці і молодь університету в цілому повинні зосередити максимум зусиль на вирішенні тих завдань, які пов'язані з підготовкою і проведенням університетського і факультетських фестивалів. Тільки при цій умові прийде успіх.

П'ятикурсники знову зустрілися з випускниками

Як і в минулому році, в колонному залі оперного театру звучали привітання, тиснули руки один одному старі друзі — це зустрічались колишні однокурсники, випускники Харківського університету, а зараз вчителі, наукові працівники, журналісти та ін.

Традиційний вечір зустрічі п'ятикурсників з випускниками нашого вузу відбувся 26 березня в приміщенні Харківського театру опери та балету. На вечір прибуло багато гостей.

Уроцисту частину відкрив ректор університету дійсний член Академії наук УРСР проф. Буланкін. У своєму виступі він вітав присутніх, підкреслив значення традиційних зустрічей з нашими випускниками. Потім досвідом роботи в школі поділилися колишні студенти університету Сахно та Нестеренко. Вони тепло дякували за глибокі і ґрунтовні знання, які одержали в університеті, за добру підготовку до практичної роботи. Разом з тим вчителька Богодихівської середньої школи № 1 т. Сах-

Студенти 1-го курсу математичного відділу фізико-математичного факультету на практичних заняттях з аналітичної геометрії. Заняття веде доцент Д. З. Гордєвський.
Фото О. КУЗІНА.

В КОМІТЕТІ КОМСОМОЛУ

Комітет комсомолу відзначив, що факультетські комсомольські бюро ще недостатньо активізували роботу на цій ділянці. Наприклад, на економічному факультеті (секретар комсомольського бюро тов. Стешенко, голова Ради СНТ т. Сірченко) ще не почали готувати виставку робіт відділення СНТ. На радіофізичному факультеті (секретар бюро т. Цимбал, голова Ради СНТ т. Адоніна) питання наукової роботи студентів мало хвилюють громадські організації, життя товариства зовсім не висвітлювалося у стінній пресі. Не організував своєї роботи з початку 2-го семестру також ряд гуртків географічного та фізико-математичного факультетів.

Було відзначено, що факультетські бюро комсомолу повинні обговорити хід підготовки до конференції на засіданнях бюро.

Це ніколи не повториться!

Трапилося це недавно. Переходячи з біологічного факультету в учбовий корпус на площі ім. Держинського, де мало відбулися семінарські заняття з історії КПСС, студенти 2-го курсу «Б» другої групи географічного факультету зазірилися. Скориставшись тим, що їх децю затримали на лекції по зоогеографії, вони вирішили не з'явитися на семінар, сподіваючись, що викладач доц. І. М. Ліщинський не дочекається їх і піде.

Але викладача вони зустріли прямо на сходах. Студенти-географи вирішили пройти непоміченими, вирішили обдурилити викладача. Це глибоко обурило і образило І. М. Ліщинського.

І тільки після цього совість комсомольців заговорила: Студенти пішли попросити у викладача пробачення, але образа його була занадто глибока. Та й чи повинні вибачатися такі вчинки, чи повинні залишатися безкарними за них комсомольці?

Зараз, коли вся країна готується гідно зустріти 40-у річницю Великого Жовтня, наш народ виявляє посилений інтерес до революційного минулого. Сьогодні ми публікуємо статтю старого більшовика тов. Буканова.

Одного разу, зовсім недавно, я зайшов до свого знайомого і зустрівся там з його сином, який вчиться зараз на 3 курсі одного з харківських інститутів. Між нами зав'язалась розмова. І на превелике мое здивування з'ясувалось, що цей, пробачте на слову, студент досі не бачив кінокартини «Пролог», а кінофільм «Павло Корчагін» дивитись відмовився. Коли я здивувався, він прихильно махнув рукою і цинічно заявив, що такі фільми йому взагалі не подобаються, що він їх не любить.

Випадок цей мене глибоко обурив, примусив задуматися. Йдучи від знайомого додому, я міркував собі: в чому річ? Адже студент цей — вихідець з трудової сім'ї і повинен би цінувати те, що було здобуто великими зусиллями його батьків. Причина незабаром стала зрозумілою для мене. Батько й мати студента виявляли про нього надмірне піклування, і він ріс неробкою, ріс безтурботно. Труднощі були йому незнайомі, рук. Ось мені й хочеться розпові-

— Ні! — в один голос вирішили комсомольці 2-го курсу, які прийшли на збори, скликані для обговорення ганебної події. Студенти гостро засуджували вчинок, який трапився. Принциповим був виступ комсомолки О. Довбні, яка сказала, що ні студентці Чумаковій, ні Спектор, ні Омеляновій ні іншим, що приймали участь у зриві семінара, ніхто не дозволить плямувати честь комсомольського квитка. Пропозиція про введення зі складу комсомольського курсового бюро О. Шевченко, яка чомусь виявилася на боці зривників, була підтримана одногласно.

Комсомольські збори суворо засудили вчинок 14-ти комсомольців і прийняли рішення про корінну перебудову комсомольської роботи на курсі.

В. СИДОРЕНКО,
за дорученням комсомольців
2-го курсу географічного
факультету.

До 40-річчя Великого Жовтня

Такою була наша молодість

тому не хоче він бачити і тих величезних зусиль, тих величезних труднощів, які пережили батьки, які переживав весь наш народ, борючись за перемогу радянської влади, за її збереження; тому і не викликає у нього інтересу фільми про революційне героїчне минуле.

Ще думав я: ось закінчить він інститут, змушений буде працювати. Який же спеціаліст вийде з нього — з цього тепличного створіння, з цього скептичного юнака? Гріш ціна буде такому інженеру.

На жаль, цей студент не одинокий в своєму роді. В дні, коли йдуть закордонні фільми, або коли поруч з афішою з'являється табличка «Дітям до 16 років вхід заборонено», біля кінотеатру збираються натовпи студентської молоді. А ось на історико-революційні кінокартини окремі студенти ходять рідко.

Наступає 40 річниця Великого Жовтневої соціалістичної революції. Вже цілих 40 років відділяють нас від тих буремних днів, коли робітники, селяни і революційні солдати взяли владу до своїх рук. Ось мені й хочеться розпові-

сти юнакам і дівчатам про ставовище робітничої молоді в минулому, в той час, очевидцем якого я був.

В наші дні вступ до середнього чи вищого навчального закладу залежить від самого вступника, головним чином від його старання і прагнення вчитися. Коли ж він не проходить по конкурсу, то має змогу піти на роботу і вчитися заочно. Студенти забезпечуються стипендією, гуртожитком, мають багато інших переваг. Все це дала молоді наша радянська влада, яку у жорстокій боротьбі завоювали робітники, селяни і солдати у 1917 році.

А ось за часів царизму юнаку чи дівчині, які вийшли з простої сім'ї, з самого початку доводилося піклуватися про свій заробіток, про своє життя взагалі.

Мені вдалося вступити учнем у церковно-приходську трьохкласну школу. В зимові місяці після занять я носив воду з Дніпра. Мені платили по одній копійці за два відра, і я мав змогу жити і вчитися. А влітку я йшов працювати на сезонні сільськогосподарські роботи.

(Закінчення на 4-й стор.).

У тісному зв'язку з комсомольцями курсу

В житті IV курсу історичного факультету важливу роль грає студентська партійна група, яка складається з 13 комуністів. Члени партії очолюють курс на всіх ділянках його життя, ведуть перед у навчанні. Так, у зимову сесію комуністи здали всі екзамени лише на «п'ять» і «чотири», а 9 чоловік закінчили сесію лише з відмінними результатами. Серед відмінників — комуністи Статінов, Шкурко, Максимов, Ремнева, Печерський, Б. Попов та інші.

Але нашу партгруппу цікавлять успіхи і самих комуністів і всього курсу. Партійна група в тісному зв'язку з комсомольським бюро курсу, з комсорганами, профорганами і старостами груп обговорює і вирішує всі питання життя і діяльності курсу — питання навчання і дисципліни, громадської роботи та відпочинку студентів.

Зрозуміло, що основну увагу партійна група приділяє учбовим питанням, підтримці на курсі трудової дисципліни. Роботу ми будемо так, щоб розвивати ініціативу комсомольської організації. З цією метою партгруппа намагалася проводити більше відкритих партійних зборів, так щоб у них приймали участь комсомольці. Комуністи завжди присутні на комсомольських зборах та на засіданнях бюро. Інколи ми проводимо збори тематичні. Так, великий інтерес у студентів викликала тема «Ти будеш вчителем». Такі збори сприяють поліпшенню політико-виховної роботи, прививають любов до роботи в школі. З цією ж метою ми провели курсовий вечір зустрічі з випускниками нашого факультету, які зараз викладають історію в середніх школах.

Взагалі кожний вечір ми намагаємось як можна ретельніше підготувати. Тому вони й не зводяться до танців, як це нерідко буває; тому вони приносять користь. На таких вечорах завжди виступає курсова художня самодіяльність. У її виступах використовується матеріал з життя курсу. Сатиричні куплети учасників художньої самодіяльності Баландіної, Герасимової, Жихаревої, Добрової, Бойко, Коробко та ін. завжди доб-

ре приймалися слухачами. Зараз наша самодіяльність готується до факультетського фестивалю.

Кожен з комуністів нашої групи має громадське доручення. Так, комуніст Статінов — голова профкому університету, Б. Попов — член профкому та член правління студентського клубу м. Харкова, Тов. Москович працює в редколегії багатотиражки, Печерський і Лимар входять до складу факультетського партбюро, Акімова, Шкурко, Максимов та ін. ведуть гуртки по вивченню поточної політики серед населення.

Корінні питання життя курсу ми намагаємось вирішувати не лише в офіційній обстановці під час зборів, але й на перервах, в бесідах з комсомольцями. Таким чином ми досягаємо оперативності в роботі. А це дуже важливо. Робота у тісному зв'язку з активом курсу допомагає створенню міцного працездатного колективу, що веде в свою чергу до успіхів у навчанні та в дисципліні. Допомагає також обмін досвідом з парторганами інших курсів, що досягається шляхом відвідування партійних та комсомольських зборів на інших курсах, в інших групах.

Все це не значить, що в роботі нашої партгруппи все гаразд і немає недоліків. Нам треба ще багато працювати. Адже на курсі трапляються зриви. Так, комуніст Циганков допустив демагогічні виступи, а засудження його комуністами не досягло потрібних результатів. Під час зимової сесії студент В. Попов, один з усього курсу, одержав незадовільну оцінку і до цього часу не здав екзамену і заліку з спецпредмету. Є й інші недоліки в роботі нашого курсу.

Але якщо ми ще більше активізуємо нашу роботу, мобілізуємо колектив курсу на вирішення поставлених перед нами завдань, то успіх обов'язково прийде. Колектив у нас хороший, і є всі підстави сподіватися, що недоліки в нашій роботі будуть ліквідовані найближчим часом.

М. ЦУМАНЕНКО,
парторг IV курсу
історичного факультету.

Бути прикладом у виконанні громадських доручень

Статут КПРС зобов'язує кожного комуніста активно працювати в партійній організації. Як же ставляться до виконання партійних доручень комуністи історичного факультету? Цьому питанню були присвячені партійні збори комуністів-істориків.

Доповідач доц. Астахов та виступаючі товариші відзначили, що комуністи історичного факультету приймають активну участь у громадському житті факультету, університету, нашого міста. В цілому всі партійні доручення виконуються добросовісно і акуратно. Прикладом у сумлінному ставленні до партійних обов'язків можуть бути комуністи тт. Сидельников, Протопопов, Гнідаш, Митряев, Цуманенко, Тимченко та ін., які користуються заслуженим авторитетом серед колективу.

Проте є ще випадки пасивного ставлення, навіть невиконання партійних доручень окремими комуністами. Послабив свою роботу в шефському колективі парткому університету тов. С. Литвиненко. Великі недоробки під час виборчої кампанії на своїй ділянці до-

пустив тов. Шрамко. Неправильно розумів свій обов'язок комуніста тов. Циганков, якого обрали до складу партійного бюро і який, користуючись виявленням довір'я, звів наклеп на члена партії Ремневу. Партійна організація вивела його з складу бюро. І дивно, що тов. Циганков не зробив для себе потрібних висновків, знов виступив з сумнівною промовою.

Комуністи, які виступили в обговоренні доповіді суворо критикували парторгів окремих курсів та партійне бюро факультету за випадки нерівномірного розподілу партійних доручень та за несистематичний контроль над їх виконанням.

У рішенні, яке прийняли комуністи на зборах, партійне бюро історичного факультету зобов'язується організовувати дійовий контроль і допомогу комуністам у виконанні ними партійних доручень. Рішення закликає всіх комуністів бути прикладом у виконанні партійного обов'язку.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„НАМ ПОТРІБНА ДОПОМОГА“

Голова профкому університету тов. Статінов повідомив редакцію, що комісія профкому обслуговувала побут студентів університету, які живуть в гуртожитку педагогічного інституту. Факти, наведені в кореспонденції «Нам потрібна допомога», яка була вміщена в № 9 газети, підтвердилися. Студком

ВІІ Пленум ЦК ВЛКСМ виніс рішення про поліпшення політико-виховної роботи серед молоді. Ясно, що постанова Пленуму не могла не схвилювати активістів нашого університету, і вони зібралися, щоб викрити причини недоліків, які ще є в роботі університетської комсомольської організації, щоб поділитися кращим досвідом. Розмова відбулася, розмова велика і потрібна.

Зрозуміло, що вузькими рамками не можна обмежити питання про ідейно-політичну роботу. Тому ті, що зібралися на університетський комсомольський актив, говорили про найрізноманітніші галузі університетського життя. Деякими думками, що виникли на активі, хочеться поділитися в цій статті.

ЯКЩО в комсомольській організації університету не мало хороших справ, якщо наші студенти зробили значний внесок у боротьбу країни за врожай, якщо в житті у цьому році вийде ще один загін прекрасно підготовлених молодих спеціалістів, то все ж ні в якому разі не можна закривати очі на недоробки, на недоліки в роботі.

Зірвала заняття група другокурсників-географів, пішли з політодини студенти 2 курсу російського відділення, на хімічному факультеті все ще не дістали потрібного засудження мішанська самозакоханість, індивідуалізм студента IV курсу Артеменка — подібних фактів немало. Але ми якось зволікаємо їх громадську оцінку, а інколи навіть проходимо повз них.

В університетській комсомольській організації ще не налагоджено потрібного контролю за виконанням прийнятих рішень, немає повсякденного обліку виконання доручень окремими комсомольцями. Багато ще недоробок в спортивній роботі, в організації діяльності гуртків СНТ, в підготовці до фестивалю. На цих ділянках працюють комсомольці, але факультетське бюро, доручивши їм ту чи іншу роботу, нерідко забувають перевіряти виконання доручень. Саме завдяки такій забутиливості спортивну роботу на філологічному факультеті провалив студент Канішев, зірвав політико-виховну роботу на Шатилівці Артеменко. Ця ж забутиливість приводить до засудження багатьох хороших починань, які активно і гаряче підтримуються... на папері. Так, наприклад, вийшло з ідеєю істориків про проведення тематичних комсомольсько-молодіжних годин, з організацією університетського оркестру народних інструментів.

Невиконання доручень окремими комсомольцями, їх безвідповідальність все ще не стали предметом гарячого обговорення на комсомольських зборах. Були випадки, коли окремі комсомольці недобросовісно трудилися в колгоспах, але вони не знайшли суворого засудження. Взагалі ми ще часто не наважуємось сказати в очі товаришеві хай гірку, але правду.

На багатьох факультетах до комсомольських бюро в цьому році ввійшли товариші, які не мають достатнього досвіду комсомольської роботи. А комітет комсомолу занадто в'яло і непослідовно керував їх вихованням. На філологічному факультеті, наприклад, це привело буквально до розвалу комсомольської роботи. Виправдовуючись невмінням, не працювали деякі члени комсо-

Усунути ці недоробки

мольського бюро фізмату, наприклад, Каганова, а комітет мирився з цим.

В університеті по суті немає школи комсомольського активу, де б можна було одержати хорошу пораду, поділитися планами і, якщо хочете, навчитися принципів в оцінці своїх вчинків і вчинків товаришів. Адже не вміють ще комсомольці-активісти боротися з пристосовницьким ставленням товаришів до життя, не вміють виховувати їх в дусі гордості за те, що створено в нашій країні, за славі діла і традиції будівників комунізму. Звідси і порушення дисципліни, які трапляються на факультеті, звідси і низький рівень успішності в університеті (412 заборгованостей).

Взагалі серед комсомольців поширена неправильна думка, ніби студенти повинні вчитися, як самі хочуть, адже вони, мовляв, люди дорослі. Це зовсім невірно. Справді, умовляти нікого не треба, але вимагати необхідно. Кожна радянська людина трудиться на своєму посту. Пост студента — навчання. А не хоче він виконувати свої завдання — хай звільнить місце для іншого. Коли так гостро і принципово почнуть боротися комсомольці за успішність, то будуть і хороші результати.

У наших гуртожитках є всі умови для навчання, для культурного відпочинку. І не господарська частина та комендант винні, що в кімнатах №№ 74 (Шатилівка), 84 (вул. Артема), 97 (площа ім. Дзержинського) брудно, що в гуртожитках по вулиці Артема і на Шатилівці майже не проводиться масова робота. Чому б рішенням товариського суду не зобов'язати того чи іншого студента, який систематично порушує порядок в гуртожитку і не слідує за чистою, на протязі 2—3 днів чи навіть тижня прибирати не лише у своїй кімнаті, але й додержувати чистоту в коридорі. Не завадило б створювати в гуртожитках чергові бригади, які негайно притягали б до відповідальності порушників.

Студенти, які живуть в гуртожитках, мабуть, несерйозно поставилися до виборів студкомів, які часто залишаються бездіяльними, а комсомольські організації, факультетські бюро та комітети комсомолу все ще недостатньо цікавляться життям студентів в гуртожитках. Так, на вул. Артема і на Шатилівці в суботні вечори звичною розвагою стали танці, причому навіть не танці, а відчайдушна штовхання, де в бурхливому екстазі сумнівні на виробляють справжні стилиги. А члени студкомів тимчасом спокійно це спостерігають.

Всі знають, що можна органі-

зувати цікаві вечори народних танців і вальсів, вечір народної чи радянської, скажімо, ліричної пісні і т. д. Дивно, що студенти часто жаліються на неполадки в гуртожитках. Хто ж, як не вони самі, повинні навести порядок у власному домі?

В гуртожитках живе частина викладачів, які могли б допомогти хорошою порадою, своїм прикладом. Але вони цього не роблять. Комсомольці дійсно рідко звертаються до них за допомогою, але й самі викладачі ініціативи не проявляють.

Зовсім недавно відбулося розширене засідання Вченої ради університету, рішенням якої викладачі зобов'язані глибоко вникати в студентське життя, сприяти політичному вихованню майбутніх спеціалістів. Але, як видно, тільки декан філологічного факультету тов. Колодажний та секретар партбюро тов. Корж сприйняли це рішення як керівництво до дії. Тільки вони прийняли участь у роботі університетського комсомольського активу, виявили бажання послухати потреби студентів, допомогти, врахувати дещо в своїй роботі.

Ні керівників географічного факультету, в адресу яких було сказано немало докорів, ні інших товаришів на активі не було. Недавно на сторінках «Харківського університету» с статтю виступав секретар парторганізації радіофізичного факультету тов. Крижановський. Він жалівся на комсомольців, що вони не звертаються до комуністів за допомогою. Чому ж сам тов. Крижановський і інші секретарі факультетських парторганізацій не прийшли на збори комсомольського активу? Як видно, вони не хочуть вести виховну роботу серед студентів, як того вимагає партія, не збираються стати їх справжніми старшими товаришами. Партійному комітету університету слід би звернути на це серйозну увагу.

Є ще студенти, які сприймають все, що робить для них країна, як обов'язкове; вони не вміють і не хочуть цінувати великого піклування про них. І цілком ясно, що в значній мірі це пояснюється тим, що все це немає тісного зв'язку студентської молоді з життям, з виробництвом, з людьми праці. А це було б дійовим засобом виховання.

Шефська робота в університеті поставлена непогано. Студенті-шефи бувають в робітничих гуртожитках та на ін. об'єктах. Але цього мало. Чому б окремим університетським комсомольським групам не заключити договір на соціалізацію з групою заводської молоді? На змагання за хороші і відмінні показники в навчанні, в труді, в дисципліні. Можна разом проводити вечори відпочинку, культурно-дослідні, читальні конференції, допомагати молодим робітникам у підготовці до вступу в вуз і т. д. Користь від цього була б і студентам і робітникам.

Та потрібна не лише дружба, але й безпосередня участь студентів у праці. І дуже цінні ті заходи, які намітив у своєму рішенні актив. Ці рішення закликають студентів під час літніх канікул прийняти участь у будівництві житлових будинків, в спорудженні шахт Харківських-комсомольських, у збиранні врожаю. Все це буде незабутньою, надзвичайно потрібною школою і хорошим подарунком країні до дня її славного 40-річчя.

Цілі дні проводять зараз в лабораторіях дипломники хімічного факультету. Час прийшов гарячий.

На фото: п'ятикурсниця Ася Кучина за роботою.

ВІІ Пленум ЦК ВЛКСМ поставив перед вузівськими комсомольськими організаціями завдання значно поліпшити ідейно-виховну роботу серед молоді. Можна не сумніватися, що під керівництвом партійної організації монолітний загін університетських комсомольців виконає це рішення.

Такою була наша молодість

(Закінчення)

І незважаючи на такі скрутні умови, мені і ще двома моїми товаришам, дітям робітників, вдалося закінчити школу успішно, з похвальними листами. Це коштувало великих зусиль.

У 1913 році я працював уже слюсарем на одному з заводів і вирішив вступити до Олександрівського технічного училища (в теперішньому місті Запоріжжі). Але у моїх батьків не було ніякої приватної власності, а за тогочасними правилами в такому разі у мене вимагалися дані про те, чи ходив я за останні 2—3 роки на сповідь до попа, тобто, чи ходив я каятися у своїх гріхах. Перевірялась також моя політична благонадійність. Всіх цих даних я представити не міг і в училище мене не прийняли.

Працюючи на заводі, молоді робітники та юнаки-учні зазнавали тяжкої експлуатації. Вони не виходили з цехів по 12—13 годин. Крім того, їх нерідко принижували: власник заводу міг за найменшу провину звільнити, а то й просто вдарити по обличчю. Був у моді і такий принизливий обов'язок. На новий рік учні та молоді робітники повинні були йти до заводчика з поздоровленнями. Вранці всі ми збиралися біля його будинку. Знявши шапки, ми довго і тихо повинні були стояти і чекати, коли він вийде. Нарешті розчинялися двері і з'являвся розчервонілий від випитого вина товстий заводчик. З задоволенням виглядом розглядав він нас, а в цей час ми повинні були, кланяючись, говорити поздоровлення: «бажаємо вам здоров'я, довгих років життя, збільшення багатств і т. д.»

Мені, як і іншим моїм товаришам, ця принизлива церемонія не подобалась.

Одного разу я не пішов до господаря. Після цього мене позвав до себе мій дідусь, який працював слюсарем на заводі, і сказав, що його викликали вже до контори і що заводчик лявляється. «Ви, Зав'ялов, (прізвище мого діда) погано виховуєте свого онука Михайла, — говорив ображений підприємець. — Він не приїшов мене поздоровляти. Це погані приклад для інших учнів, нам такі горді не потрібні».

Після лютневої буржуазно-демократичної революції невелика група молодих робітників організувала гурток молоді, назвавши його «Нова зоря». До гуртка вступило більше сотні юнаків і дівчат. Був обраний керівний комітет з 4-х юнаків та 2-х дівчат. Це була проста молодіжна організація. Почали з того, що організували гуртки самодіяльності, влаштовували сімейні вечори і т. ін.

Після Жовтневої революції нашому гуртку почав допомагати комітет більшовицької партії. Гурток розвинув широку діяльність. Прихід німецьких окупантів у 1918 році припинив її. Я і ряд інших товаришів, колишніх червоногвардійців, були залишені для роботи в підпіллі. Під керівництвом підпільної більшовицької організації молоді, що раніше входила до гуртка, поширювала більшовицькі листівки серед німецьких та гайдамацьких солдатів і населення.

Боротьбу доводилося вести у дуже скрутних умовах. Панувало безробіття. Щоб як-небудь прожити, треба було щоденно шукати і виконувати найрізноманітнішу випадкову роботу. Але боротьба все ж продовжувалася. Ми, молоді, всіма силами допомагали партизанським загонам у їх боротьбі проти інтервентів.

У 1920 році у нас була вперше

створена комсомольська організація. Перші кроки цієї організації почалися в один з найтрудніших періодів становлення радянської влади на Україні. Всі трудності разом з комуністами поділяли й комсомольці.

Як і комуністи, комсомольці жили на казарменому становищі, тому що в період 1920—1921 рр. особливого розмаху набрав бандитизм. Банди Махна, Марусі та ін. нападали на прозакони, установи, поїзди, руйнували залізничне полотно, убивали активістів. В цей час поряд з робітниками біля станка стояла заряжена рушниця, а біля воріт заводу і на броне-площадках були встановлені кулемети. Відбивши зміну, ми не йшли додому, а залишалися в спеціально відведеному приміщенні, де займалися бойовою підготовкою, вчилися володіти зброєю. Після короткого відпочинку знову ставали за станок.

Наші важкі бойові будні ділилися і дівчата. Вони також вчилися володіти зброєю, навчалися справ медсестер, допомагали нам у побуті. І нам зовсім не було смішно, коли дівчата приходили на наші скромні вечори відпочинку нарядженими в нові спідниці, мішквини і були взуті в дерев'яні колодки замість черевиків. Вони були нам дорогі й близькі.

Такою була наша молодість. Вона пройшла у боротьбі за кращу долю майбутніх поколінь, за щастливе життя наших дітей. І коли я пригадую ті важкі часи, коли порівнюю їх з щасливим життям сучасної молоді, мені стає прикро, що окремі юнаки і дівчата забувають, ціною яких зусиль і якої боротьби дісталось батькам їх щастя.

М. БУКАНОВ, член КПРС
з 1918 р.

Зволікається забезпечення умов для самостійної роботи студентів

Істотною особливістю поточного навчального року у вищій школі є значно більша увага організації самостійної роботи студентів. З метою створення для студентів кращих умов в самостійному опрацюванні навчального матеріалу Міністерство вищої освіти у своєму директивному листі № 100 від 15 вересня минулого року запропонувало вузам здійснити цілий ряд практичних заходів.

Кафедри та деканати повинні забезпечити максимальне зменшення кількості годин обов'язкових лекційних занять, переносячи нескладні розділи курсів та деталі на самостійне вивчення. Повинні також скорочуватися зайві практичні заняття, які проводяться під керівництвом викладача, усуватися надмірна перевантаженість студентів домашніми завданнями, що часто приводить лише до формального виконання завдань чи простого списування. Директивний лист Міністерства зобов'язує вузи покращувати організацію й методику проведення консультацій з тим, щоб вони не перетворювалися на невласливе вищий школі «натаскування» студентів, які нерідко викликаються викладачами на консультацію в обов'язковому порядку. Консультації повинні сприяти кращому засвоєнню студентами найбільш складних для самостійного вивчення питань курсу, глибшому ознайомленню з додатковою літературою та іншими джерелами, кращому усвідомленню всіх неясних питань, що виникли в процесі роботи.

Ці та інші заходи, спрямовані на раціоналізацію навчального процесу, допоможуть підвищенню якості підготовки фахівців у вищій школі, а також сприятимуть

активізації науково-дослідницької роботи викладачів.

Ряд факультетів та кафедр університету вже здійснили деякі заходи для розвантаження студентів. Так, тижневе навантаження студентів-гідрогеологів 1-го курсу геологічного факультету зменшене з 38 до 34 годин, студентів 3-го і 4-го курсів цієї ж спеціальності — відповідно з 42 до 36 і з 40 до 36 годин. Зменшене навантаження і в студентів 3-го і 4-го курсів геологічної спеціальності. На хімічному факультеті змінили кількість обов'язкових годин для вивчення неорганічної хімії першоккурсниками та органічної хімії на 3-му курсі тощо.

Але окремі кафедри не використали, на жаль, наданого їм права у зменшенні обсягу обов'язкових занять. Наприклад, на історичному факультеті (декан доц. Слюсарський) кількість лекційних годин зменшена лише в курсі історії первісного суспільства, історії середніх віків. Такого становища можна було уникнути, якби декан факультету доц. Слюсарський енергійніше організовував кафедри на виконання відповідальних завдань, поставлених Міністерством вищої освіти. Жоден курс до того ж не має і досі вільного дня для самостійної роботи, хоч такий день можна виділити, наприклад, для студентів 1-го і 4-го курсів.

А тимчасом студенти-історики, особливо переведені з педагогічного інституту, дуже терплять від нестачі часу для самостійного опрацювання програмного матеріалу.

Не кращі справи з скороченням обов'язкових занять і на деяких інших факультетах. На фізико-математичному, наприклад, таке скорочення проведене головним чином за рахунок занять на кафедрах тов. Борисова і тов. Кравченка.

Отже, деканати та кафедри повинні наполегливіше дбати про забезпечення всіх умов для самостійної роботи студентів. Це — їх прямиї обов'язки. А декани повинні бути тут ініціаторами, постійно керувати цією справою. І першим кроком в ній, безперечно, буде виділення одного дня на тиждень, вільного від обов'язкових лекційних занять.

О. ТКАЧЕНКО.

Більше уваги збиранню членських внесків

В цьому році організація ДТСААФ нашого університету повинна зібрати 9900 карбованців членських внесків. Як же йде збирання внесків на факультетах? На сьогодні в касу комітету ДТСААФ здано 2115 карбованців, тобто 21,3% плану. Членські внески повині здалі первинні організації учбової бібліотеки (уповноважена по збиранню т. Андрюшенко), Центральної наукової бібліотеки (уповноважена тов. Лефель), кафедра фізкультури (т. Савельєв), викладачі біологічного факультету (уповноважена тов. Фролова). Успішно йде збирання членських внесків на історичному факультеті (голова комітету ДТСААФ тов. Седов). За два дні факультет здав у касу 756 карбованців. Почали здавати внески також первинні організації радіофізичного, філологічного, хімічного та економічного факультетів.

Значно гірші справи у членів товариства фізико-математичного, геологічного та географічного факультетів. Здачу внесків вони ще й не починали.

Збиранню членських внесків ДТСААФ зараз необхідно приділити серйозну увагу. Адже університет повинен зайняти провідне місце у Харкові і по збиранню членських внесків і по постановці оборонної роботи взагалі.

В. ТУКАНЬОВ,
член комітету
ДТСААФ університету.

Редактор
В. БУДНІКОВ

ПЕРЕМОГЛИ РАДІОФІЗИКИ

Нещодавно в Харківському лісопарку відбувся традиційний воєнізований крос факультетських команд. У змаганнях участь прийняли студенти всіх факультетів.

За правилами змагань факультетська команда повинна складатися з 10-ти чоловік. Щоправда, хімічний, біологічний та географічний факультети чомусь не зуміли виставити повного складу, і це значно послабило гостроту боротьби.

Рівно о 9 год. ранку на старт викликається команда радіофізичного факультету. На 10-кілометровому шляху, що пролягає по пересіченій місцевості і який необхідно пройти якнайшвидше, треба ще забігти в тир і відстріляти контрольну вправу. І все це при повній військовій викладці (гвинтівка, речовий мішок з вантажем, протигаз).

Команди факультетів стартували через кожні 30 хвилин. На протязі 4-х годин на трасі маршруту йшла уперта боротьба.

В результаті змагань по сумі двох вправ на 1-ше місце вийшла команда радіофізичного факультету. Це виключно монолітний колектив, який зумів шляхом взаємодопоміжки досягти перемоги. Друге місце зайняла команда геологічного факультету, на 3-му — спортсмени фізмату.

ЩОРІЧНО Міністерство вищої освіти з метою дальшого поліпшення житлово-побутового обслуговування студентів буде проводити огляди-конкурси студентських гуртожитків та містечок. При перевірці до уваги будуть прийматися ремонт і експлуатація будинків, обладнання і санітарний стан гуртожитків, економія коштів, які відпускаються на утримання студентських гуртожитків, а також культурно-масова робота в них. Зараз рейдові бригади проводять огляди студентських гуртожитків у нашому місті.

Нещодавно така бригада побувала в гуртожитках університету. Свою роботу вона почала на Шатилівці (голова студкому тов. Плєлако). Перш за все хочеться відзначити, що мешканці цього корпусу, як і всіх інших, прагнуть додержувати свої кімнати в чистоті, доглядають за чистотою гуртожитку. Щомісячні конкурси на кращу кімнату, які проводяться тут, ви-

Кожна кімната може бути зразковою

кливають загальний інтерес.

І ось ми йдемо по поверхах Шатилівського корпусу. В цьому місяці вимпел гуртожитку доставляють кімнати хлопців, де старостою тов. Никитченко. Тут виключний порядок. По-домашньому затишно і в кімнатах дівчат. Щоправда, цього не можна сказати про кімнату № 74 (староста т. Удовик). Підлога тут не підметена, в куточку сміття, яке не виноситься кілька днів, речі розкидані. Або кімната № 108. Вона була закрита, але про порядок в ній можна судити вже по дверях. Погляньте на них, тут видно цілу смугу якихось написів. Остання: «ключ в 103». Все зрозуміло — двері для дівчат служать дошкою, де записуються останні новини.

В гуртожитку виходить щотижня нева радіогазета. Вона користується великою увагою студентів, допомагає у боротьбі за додержання порядку, урізноманітнює дозвілля студентів.

Чисто і зручно у побутових кімнатах гуртожитку. Тільки зрідка не в міру «свідомі» студенти, щоб застрахувати себе від черги, виносять з собою розсікателі з газових плит...

Студентський гуртожиток нового корпусу на площі ім. Дзержинського. В цьому році колектив його завоював перехідний Червоний прапор за зразковий порядок в кімнатах. Але й тут є недоліки. Ось поруч дві кімнати, в яких живуть хлопці, — 96 і 97. І якщо в першій (староста тов. Дорохов), завжди чисто, зручно і красиво розставлена обстановка, на столі стоїть призовий телевізор, яким нагороджена кімната за зразковий порядок, то в іншій (староста тов. Солодовченко) брудно, незатишно. На видному місці стоїть тут ящик з сміттям, кашолі опинилися під ліжком, хліб у книжковій шафі, одяг розкиданий. Таких контрастів треба позбутися й не лише гуртожитку, який зайняв в університеті перше місце.

Одним з кращих є гуртожиток філологів на Студентській вулиці (голова студкому тов. Криниць-

кий). Тут краще, ніж в інших гуртожитках, ведеться культмасова робота; регулярно виходить стінка, оформлена фотогазета, рідко, але все ж читаються лекції, проводяться вечори відпочинку, готуються фестивалі свято. Особливо добре в кімнатах №№ 9, 18, 23, 25.

Немало хороших кімнат є і в гуртожитку по вулиці Артема. Приємне враження справляють кімнати №№ 85, 83, 6 та деякі інші. І поруч бачимо іншу картину.

Студентка Некишина з 84-ої кімнати «відпочиває» після лекцій. Навколо — море бруду: підлога не підметена, всюди пил, в куточку — купа паперу. Мешканці цієї кімнати вважають, очевидно, що в такій обстановці відпочивати найзручніше.

А ось 18 дівчат з 64-ї кімнати уміють слідкувати за порядком, хоч їм дається це набагато важче. Як же не соромно вам, дівчата з 84-ої, жити в такій обстановці?

Завдання санкомісії полягає у щоденному контролі, в тому, щоб допомагати мешканцям кращіше, зручніше обставляти кімнати, додержувати їх в чистоті. Треба суворо критикувати у стінній пресі безпорядок, порушників правил соціалістичного співжиття. Студентські ради повинні дотримуватися тісного зв'язку з студентами, прислухатися до їх думок і побажань.

Дуже слабо ведеться в гуртожитках культурно-масова робота, хоч відносно цього складаються чудові плани і такі ж звіти. Нерідко роботу культмасового сектора підмінюють переглядом телевізійних передач та частішою організацією танців. А це йде від того, що складання планів проходить часто у вузькому колі студентів, не виносяться на обговорення студентів.

В. СТАТІНОВ, І. МАЗУР,
В. ДОРОХОВ, В. СТРАЖНИКОВА, учасники рейдової бригади.

В. ЛАВРИНЕНКО,
викладач кафедри
фізвиховання.